

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 173 (XVII) — Nr. 1.040

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 23 noiembrie 2005

SUMAR

	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
Decizia nr. 484 din 29 septembrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 371 ² alin. 3 din Codul de procedură civilă	1-3		1.409. — Hotărâre pentru modificarea art. 3 alin. (1) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 803/2005 privind stabilirea unor măsuri pentru organizarea și funcționarea Teatrului Național „I.L. Caragiale” din București	8
Decizia nr. 530 din 13 octombrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 655, art. 657 și art. 658 din Codul civil, precum și a celor ale art. 111, art. 118 alin. 1 și 2 și ale art. 156 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă	4-7			

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 484

din 29 septembrie 2005

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 371² alin. 3 din Codul de procedură civilă

Ioan Vida — președinte
Nicolae Cochinescu — judecător
Aspazia Cojocaru — judecător
Constantin Doldur — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Petre Ninosu — judecător
Ion Predescu — judecător
Șerban Viorel Stănoiu — judecător
Florentina Baltă — procuror
Cristina Cătălina Turcu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 371² alin. 3 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Retrom” — S.A. din Pașcani în Dosarul nr. 4.247/2004 al Judecătoriei Pașcani.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 413 D/2005, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Societatea Comercială

„Retrom“ — S.A. din Pașcani în Dosarul nr. 9.538/2004 al Tribunalului Iași.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor sus-menționate, având în vedere obiectul identic al excepțiilor ridicate.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune conexării cauzelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea Dosarului nr. 413 D/2005 la Dosarul nr. 310 D/2005, care este primul înregistrat.

În ambele dosare autorul excepției și partea Florin Constantinescu au depus cereri de renunțare la judecarea excepției de neconstituționalitate, însoțite de copii ale unei tranzacții încheiate de părți.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea cererilor.

Curtea, în temeiul art. 55 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, respinge cererile formulate.

Președintele constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, apreciind că se impune păstrarea jurisprudenței Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 24 martie 2005 și din 15 aprilie 2005, pronunțate în dosarele nr. 4.247/2004 și nr. 9.538/2004, **Judecătoria Pașcani și Tribunalul Iași au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 371² alin. 3 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Retrom“ — S.A. din Pașcani în dosarele menționate, dintre care primul are ca obiect o cerere de validare a poprii iar cel de-al doilea, recursul împotriva unei sentințe civile prin care s-a respins o contestație la executare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, care în esență este aceeași, autorul susține că textul de lege criticat încalcă dispozițiile art. 126 alin. (1) din Constituție. În acest sens arată că dreptul la actualizarea unei creanțe stabilite printr-o hotărâre judecătorească sau alt titlu executoriu este un drept accesoriu dreptului de creanță, tot astfel cum este și dreptul la dobânzi și penalități. Consecința este aceea că dreptul la acțiune în realizarea dreptului accesoriu la actualizare este supus prescripției extinctive.

Autorul excepției susține că nu se va putea actualiza o creanță decât prin actul unei instanțe de judecată, și nu printr-o operațiune tehnico-administrativă efectuată de un executor judecătoresc.

Faptul că împotriva actualizării efectuate de către executorul judecătoresc este deschisă calea contestației la executare este lipsit de relevanță atâta timp cât neconstituționalitatea textului de lege criticat constă în aceea că executorului respectiv i se conferă o competență ce încalcă în mod evident atribuțiile puterii judecătorești.

Judecătoria Pașcani apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât textul de lege criticat nu reglementează o procedură de competență instanței judecătorești, ci una execuțională, în cadrul căreia executorul judecătoresc nu soluționează un litigiu, ci stabilește valoarea actualizată a sumelor ce trebuie plătite. De asemenea, împotriva acestei actualizări părțile au deschisă calea contestației la executare.

Tribunalul Iași apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că actualizarea de către organul de executare a valorii obligației stabilite în bani, în raport cu criteriile cuprinse în titlul executoriu sau în lipsa acestor criterii în funcție de cursul monedei la care se face plata, nu are semnificația unui capăt de cerere distinct față de acțiunea introdusă la instanța de judecată. Consideră că aceasta este doar o modalitate de echivalare a obligației stabilite în bani, prin titlul executoriu, cu valoarea reală din momentul executării silite, „având ca scop evitarea perpetuării unor litigii care au ca sorginte aceeași obligație stabilită în bani, dar a cărei valoare reală se schimbă ulterior, datorită inflației“.

Textul de lege criticat nu reglementează o procedură de competență instanței judecătorești, ci una execuțională, în cadrul căreia executorul judecătoresc nu soluționează un litigiu, ci stabilește valoarea actualizată a sumelor ce trebuie plătite. Împotriva acestei actualizări părțile au deschisă calea contestației la executare.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textul de lege criticat fiind adoptat cu respectarea art. 126 alin. (2) din Constituție. Astfel, actualizarea valorii obligației stabilite în bani în funcție de cursul monedei în care se face plata nu reprezintă un act care să justifice parcurgerea din nou a fazei judecătorești, ci o operațiune tehnică ce poate fi realizată fără dificultate de către organul de executare.

Avocatul Poporului apreciază că textul de lege criticat este constituțional, întrucât dispozițiile legale criticate nu reglementează o procedură de competență instanțelor judecătorești, ci o procedură execuțională lăsată în mod firesc în sarcina organului de executare. În cadrul acestei proceduri executorul judecătoresc nu are de soluționat un litigiu, ci are de stabilit valoarea actualizată a obligațiilor de plată, potrivit elementelor și criteriilor cuprinse în titlul executoriu. Sub acest aspect respectiva operație reprezintă

un act administrativ care nu mai este supus principiilor procesual civile privind publicitatea și contradictorialitatea.

În acest sens Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin deciziile nr. 177 din 18 iunie 2002, nr. 265 din 24 iunie 2003 și nr. 323 din 9 septembrie 2003.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și celor ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 371² alin. 3 din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut: *„Dacă titlul executoriu conține suficiente criterii în funcție de care organul de executare poate actualiza valoarea obligației stabilite în bani, indiferent de natura ei, se va proceda și la actualizarea sumei. În cazul în care titlul executoriu nu conține nici un asemenea criteriu, organul de executare va proceda la actualizare în funcție de cursul monedei în care se face plata, determinat la data plății efective a obligației cuprinse în titlul executoriu.”*

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile art. 126 alin. (1) din Constituție, care au următorul conținut: *„Justiția se realizează prin Înalta Curte*

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 371² alin. 3 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Retrom” — S.A. din Pașcani în dosarele nr. 4.247/2004 și nr. 9.538/2004 ale Judecătoriei Pașcani și Tribunalului Iași.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 septembrie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.”

Examinând excepția, Curtea constată că asupra constituționalității dispozițiilor art. 371² alin. 3 din Codul de procedură civilă s-a mai pronunțat, respingând excepția de neconstituționalitate, de exemplu, prin deciziile nr. 177 din 18 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 18 iulie 2002, și nr. 79 din 25 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 192 din 26 martie 2003.

Pentru a pronunța această soluție Curtea a reținut că textul de lege criticat nu reglementează o procedură de competența instanțelor judecătorești, ci o procedură execuțională, dată în mod firesc în sarcina organului de executare. În cadrul acestei proceduri executorul judecătoresc nu are de soluționat un litigiu, ci de stabilit valoarea actualizată a obligațiilor de plată, potrivit elementelor și criteriilor cuprinse în titlul executoriu. Sub acest aspect operația de actualizare efectuată de executorul judecătoresc este una tehnico-administrativă, care nu este supusă principiilor procesual civile privind publicitatea și contradictorialitatea. Împotriva acestei operații persoana care se consideră vătămată în drepturile sale — debitorul sau creditorul obligației de plată — are deschisă calea contestației la executare, potrivit art. 399—404 din Codul de procedură civilă.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 530

din 13 octombrie 2005

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 655, art. 657 și art. 658 din Codul civil, precum și a celor ale art. 111, art. 118 alin. 1 și 2 și ale art. 156 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Florentina Baltă	— procuror
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 655, art. 657 și art. 658 din Codul civil, precum și a celor ale art. 111, art. 118 alin. 1 și 2 și ale art. 156 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marian Petrișor Volintiru în Dosarul nr. 7.209/civ/2004 al Curții de Apel Craiova — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

În acest sens, arată că dispozițiile art. 655 pct. 2 și 3 din Codul civil nu au legătură cu soluționarea cauzei, iar în ceea ce privește dispozițiile art. 118 alin. 2 din Codul de procedură civilă, acestea au fost abrogate, astfel încât excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții este inadmisibilă. Referitor la critica de neconstituționalitate a celorlalte dispoziții legale, Ministerul Public consideră că acestea nu contravin prevederilor constituționale invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea nr. 10 din 9 martie 2005, pronunțată în Dosarul nr. 7.209/civ/2004, **Curtea de Apel Craiova — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 655, art. 657 și art. 658 din Codul civil, precum și ale art. 111, art. 118 alin. 1 și 2 și ale art. 156 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Marian Petrișor Volintiru într-o cauză civilă ce are ca obiect o acțiune în constatare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 16, art. 20 raportat la art. 17 pct. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 21 raportat la art. 7, 8 și 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 24 alin. (1) și (2),

art. 44 alin. (1) și (2), art. 46, art. 53 alin. (1) și (2), art. 124, precum și art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În acest sens arată că dispozițiile art. 655 din Codul civil, potrivit cărora sunt nedemni de a succede și, prin urmare, sunt excluși de la succesiune, între alții, condamnatul „care a omorât pe defunct“, instituie o discriminare arbitrară între subiecții de drept participanți la raporturile juridice civile succesoriale, subiecți care, în ipoteza moștenirii legale, ar trebui să se afle într-o poziție de egalitate juridică generată de vocația succesorală concretă. Așa fiind, arată că art. 655 din Codul civil, restrângând exercițiul unui drept garantat constituțional, și anume dreptul la moștenire, într-un mod lipsit de orice necesitate într-o societate democratică, în afara ipotezelor prevăzute de art. 53 alin. (1) din Constituție, înlătură, practic, această garanție constituțională. De asemenea, susține că dispozițiile art. 657 și 658 din Codul civil sunt neconstituționale, întrucât instituie același regim de discriminare arbitrară și operează o restrângere străină unei ordini de drept democratice și garanției constituționale a dreptului la moștenire, creând astfel o situație vădită de inegalitate în fața legii. Referitor la art. 111 din Codul de procedură civilă, care consacră inadmisibilitatea unei cereri în constatare dacă partea poate cere realizarea dreptului, autorul excepției susține că aceste dispoziții legale încalcă prevederile constituționale ale art. 21, raportate la art. 7, 8 și 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, întrucât orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, iar principiul disponibilității permite persoanei să aleagă acțiunea pe care o consideră potrivită în acest scop, fără a i se impune o anumite cale și a-i interzice o alta. În ceea ce privește dispozițiile art. 118 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă, autorul excepției susține că acestea sunt neconstituționale, întrucât contravin prevederilor art. 16, art. 21 alin. (1), (2) și (3), art. 24 alin. (1), art. 53 alin. (1) și (2) din Constituție, precum și ale art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 8 și 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. În acest sens, arată că instituirea obligativității formulării întâmpinării sub sancțiunea decăderii pârâtului din dreptul de a mai propune probe și de a invoca excepții, în afară de cele de ordine publică, încalcă garanțiile constituționale ale dreptului la apărare, accesului la justiție în cadrul unui proces echitabil și instituie o restrângere a exercițiului dreptului la apărare, nejustificată de ipotezele prevăzute de art. 53 alin. (1) din Constituție. Totodată, apreciază că limitările abuzive instituite prin art. 118 alin. 1 și 2 din Codul de procedură

civilă sunt de natură a instaura „un formalism excesiv și păgubos“, care aduce restrângeri exercitării dreptului la apărare, nejustificate într-o societate democratică. De altfel, aceste dispoziții procedurale creează discriminări și inegalitate între justițiabili, cărora ar trebui să li se aplice în mod egal. Pe de altă parte, sancțiunea decăderii care operează conform alin. 2 al art. 118 din același cod este foarte împovăraătoare, de natură a crea o discriminare gravă în defavoarea pârâtului în proces, astfel încât dreptul de apărare devine practic lipsit de conținut, drastic restrâns, iar aflarea adevărului în cauză este periclitată în considerarea unor exigențe formale. În sfârșit, autorul excepției susține că, întrucât art. 156 alin. 1 din Codul de procedură civilă prevede că instanța poate acorda doar un singur termen pentru lipsă de apărare, temeinic motivată, dreptul constituțional la apărare al pârâtului, „aflat într-o situație de privare de libertate“, este încălcat, el neputând beneficia, prin ipoteză, de asistența apărătorului său chiar dacă acesta lipsește motivat la al doilea termen, operând astfel o restrângere nepermisă a dreptului la apărare. În opinia autorului excepției, nici prevederile alin. 2 al art. 156 din același cod nu asigură garantarea constituțională a dreptului la apărare, deoarece, pe de o parte, acesta se referă doar la ipoteza refuzului acordării chiar și unicei amânări posibile pentru lipsa de apărare temeinic motivată, iar pe de altă parte, încalcă atât normele constituționale ale art. 24 alin. (1) și (2), cât și pe cele ale art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Astfel, chiar dacă art. 124 din Constituție prevede că judecătorul se supune doar legii, legea nu poate îngădui opțiunea magistratului spre o ipoteză de încălcare a unei garanții constituționale, întrucât pentru realizarea dreptului la apărare este necesară garantarea efectivă și reală a unei protecții în cazul lipsei de apărare temeinic justificate, astfel încât soluționarea legală și temeinică a cauzei să nu fie afectată.

Curtea de Apel Craiova – Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. În acest sens, arată că, în ceea ce privește dispozițiile art. 655, 657 și 658 din Codul civil, prin raportare la art. 46 din Constituție, trebuie avut în vedere că, pentru a moșteni, în temeiul legii, persoana în cauză trebuie să îndeplinească o serie de condiții, și anume să aibă capacitate succesorală, vocație succesorală și să nu fie nedemnă de a moșteni. Persoana care nu îndeplinește aceste condiții nu se poate prevala de calitatea de moștenitor și, ca atare, nu poate beneficia de dreptul de moștenire. Or, prin prevederile art. 46, Constituția garantează un drept de moștenire existent, adică dreptul pe care îl au persoanele ce îndeplinesc calitatea de moștenitor. Cu privire la art. 111, art. 118 alin. 1 și 2 și art. 156 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă, aceste prevederi procedurale reglementează modul de desfășurare a procesului civil, conform principiilor egalității părților și dreptului de apărare, inclusiv posibilitatea pe care o are orice persoană de a se adresa instanței pentru recunoașterea unui drept al său.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, în ceea ce privește contrarietatea art. 118 alin. 2 din Codul de procedură civilă cu prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, arată că obligativitatea depunerii întâmpinării este impusă de nevoia firească ca părțile să cunoască încă de la început pretențiile și apărările lor reciproce, precum și mijloacele de dovadă, iar despre aceasta să fie informat și judecătorul, chiar înainte de începerea dezbaterilor, asigurându-se astfel egalitatea de mijloace, de „arme“ între reclamant și pârât. Sancțiunea decăderii intervine însă dacă întâmpinarea nu a fost depusă în termenul prevăzut de art. 114¹ alin. 2 din Codul de procedură civilă, adică cu 5 zile înainte de termenul fixat pentru judecată, astfel încât instanța nu este îndreptățită să acorde un termen pentru depunerea întâmpinării. Instituirea unui termen procedural este pe deplin justificată de asigurarea unei durate rezonabile a procesului dedus judecății, sancțiunea decăderii nefiind de natură a vătăma în vreun fel drepturile constituționale ale pârâtului. Așa fiind, prin reglementarea cuprinsă în art. 118 alin. 2 din Codul de procedură civilă, legiuitorul nu a instituit un tratament discriminatoriu, ci un regim legal diferit, impus de existența unor situații procesuale diferite. Cât privește critica de neconstituționalitate a art. 118 alin. 2 din Codul de procedură civilă, în raport cu prevederile art. 21 din Constituție, arată că textul criticat nu reprezintă o îngrădire a accesului la justiție, ci, dimpotrivă, reprezintă o garanție a aplicării principiilor fundamentale ale procesului civil, a respectării drepturilor și obligațiilor procesuale ale părților. De asemenea, Guvernul apreciază că nu poate fi primită nici susținerea privind înfrângerea art. 53 din Constituție, întrucât reglementarea de către legiuitor a condițiilor de exercitare a unui drept, subiectiv sau procesual, inclusiv prin instituirea unor termene, nu constituie o restrângere a exercițiului acestuia. Referitor la susținerea privind înfrângerea dispozițiilor art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, raportate la prevederile art. 20 din Constituție, arată că dispozițiile textului legal menționat nu le aduc atingere, ci, dimpotrivă, stabilesc cadrul juridic pentru valorificarea legitimă a accesului liber la justiție.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, prin numeroase hotărâri, că dreptul de acces la o instanță nu este absolut, putând fi supus limitărilor, astfel încât nu poate fi primită critica potrivit căreia instituția întâmpinării contravine dreptului la un proces echitabil. În sfârșit, în ceea ce privește constituționalitatea art. 156 alin. 2 din Codul de procedură civilă, Guvernul invocă jurisprudența Curții Constituționale, și anume Decizia nr. 38/2002.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile art. 655, 657 și 658 din Codul civil, precum și cele ale art. 111, art. 118 alin. 1 și 2 și art. 156 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă sunt constituționale.

În acest sens, arată că nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate a art. 111, art. 118 alin. 1 și 2 și a art. 156 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă față de art. 21 din Constituție, întrucât, instituind obligativitatea întâmpinării, textele de lege criticate asigură echilibrul procesual al părților în litigiu și contribuie la urgentarea soluționării cauzei și la prevenirea exercitării abuzive sau cu întârziere a drepturilor procesuale, fără a îngreuna accesul la justiție. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a aceluiași dispoziții legale din Codul de procedură civilă față de art. 24 din Constituție, arată că aceste dispoziții legale nu aduc atingere prevederilor constituționale privind dreptul la apărare, ci oferă suficiente garanții care să asigure exercitarea acestuia. De asemenea, apreciază că nu poate fi reținută nici critica de neconstituționalitate a art. 655, art. 657 și art. 658 din Codul civil față de art. 46 și 53 din Constituție, întrucât aceste dispoziții legale, care stabilesc condițiile în care o persoană poate veni la moștenire, aduc o restrângere a exercitiului dreptului la moștenire, în deplină concordanță cu art. 53 din Constituție. În plus, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, care dau expresie ordinii de drept.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit în cauză de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 655, art. 657 și art. 658 din Codul civil, precum și ale art. 111, art. 118 alin. 1 și 2 și ale art. 156 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă.

Dispozițiile legale criticate din Codul civil au următorul conținut:

Art. 655: *„Sunt nedemni de a succede și prin urmare excluși de la succesiune:*

1. *Condamnatul pentru că a omorât sau a încercat să omoare pe defunct.*

2. *Acela care a făcut în contra defunctului o acuzație capitală, declarată de judecată calomnioasă.*

3. *Moștenitorul major care, având cunoștință de omorul defunctului, nu a denunțat aceasta justiției.”;*

Art. 657: *„Moștenitorul depărtat de la succesiune ca nedemn este obligat a întoarce toate fructele și veniturile a căror folosință a avut-o de la deschiderea succesiunii.”;*

Art. 658: *„Copiii nedemnului viind la succesiune, în virtutea dreptului lor propriu, fără ajutorul reprezentării, nu sînt*

depărtați pentru greșeala tatălui lor; acesta însă nu poate nici într-un caz reclama uzufructul bunurilor succesiunii, pe care legea îl acordă taților și mamelor asupra bunurilor copiilor lor.”;

Dispozițiile legale criticate din Codul de procedură civilă au următorul conținut:

Art. 111: *„Partea care are interes poate să facă cerere pentru constatarea existenței sau neexistenței unui drept. Cererea nu poate fi primită dacă partea poate cere realizarea dreptului.”;*

Art. 118 alin. 1 și 2: *„Întâmpinarea este obligatorie, afară de cazurile în care legea prevede în mod expres altfel.*

Nedepunerea întâmpinării în termenul prevăzut de lege atrage decăderea pârâtului din dreptul de a mai propune probe și de a invoca excepții, în afara celor de ordine publică.”;

Art. 156 alin. 1 și 2: *„Instanța va putea da un singur termen pentru lipsă de apărare, temeinic motivată.*

Când instanța refuză amânarea judecării pentru acest motiv, va amâna, la cererea părții, pronunțarea în vederea depunerii de concluzii scrise.”

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 16, ale art. 20 raportat la art. 17 pct. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, ale art. 21 raportat la art. 7, 8 și 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, ale art. 24 alin. (1) și (2), art. 44 alin. (1) și (2), art. 46, art. 53 alin. (1) și (2), art. 124, precum și ale art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, față de obiectul cauzei, și anume soluționarea unei acțiuni în constatare a nedemnității pârâtului, în temeiul art. 655 pct. 1 din Codul civil, constatarea calității de unic moștenitor a reclamantei și compunerea masei succesoriale, invocarea în acest context a neconstituționalității art. 655 pct. 2 și 3 este lipsită de relevanță.

În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a art. 111 din Codul de procedură civilă, Curtea observă că argumentarea acesteia, din punctul de vedere și în interesul exclusiv al reclamantei, lipsește de interes și, deci, de legitimare procesuală pe autorul excepției, care are calitatea de pârât în dosarul de fond.

De asemenea, Curtea constată că, ulterior sesizării sale, alin. 2 al art. 118 din Codul de procedură civilă a fost abrogat prin art. I pct. 22 din Legea nr. 219/2005 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, astfel încât excepția a rămas fără obiect. Aceeași concluzie se impune și cu privire la alin. 1 al aceluiași articol, a cărui neconstituționalitate este dedusă exclusiv prin prisma criticii referitoare la alin. 2, în prezent abrogat.

Așa fiind, excepția de neconstituționalitate a textelor de lege mai sus menționate este inadmisibilă, Curtea urmând a examina pe fond doar constituționalitatea dispozițiilor art. 655 pct. 1, ale art. 657 și art. 658 din Codul civil, precum și ale art. 156 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă.

Cu privire la dispozițiile art. 655 pct. 1 din Codul civil, Curtea constată că nu poate fi reținută nici una dintre

criticile formulate. În acest sens, arată că autorul unei infracțiuni de omor nu poate pretinde un statut juridic egal cu al celorlalți cetățeni, din rândul cărora s-a autoexclus prin fapta sa, astfel încât nedemnitățile instituite în ceea ce îl privește nu contravine prevederilor art. 16 și 20 din Constituție. De asemenea, textul legal criticat nu conține nici o interdicție sau restrângere în ceea ce privește accesul liber la justiție și nici dreptul la apărare și, ca atare, nu contravine prevederilor art. 21 și 24 din Legea fundamentală.

Dreptul la moștenire, constituind o entitate juridică distinctă de dreptul de proprietate, nu se poate susține că anihilarea acestuia, prin reglementarea criticată, ar constitui o încălcare a prevederilor constituționale ale art. 44 alin. (1) și (2), așa cum afirmă autorul excepției. Aceasta deoarece dreptul la moștenire implică îndeplinirea a trei condiții, și anume: capacitate succesorală, vocație succesorală și pe aceea de a nu fi nedemn, astfel încât existența unei cauze de nedemnități *in personam* antrenează pierderea dreptului la moștenire.

Așa fiind, reglementarea legală dedusă controlului nu contravine prevederilor art. 46 din Constituție, pentru simplul motiv că, în situația avută în vedere de norma legală, norma constituțională nu este incidentă, întrucât garanția pe care o instituie se referă exclusiv la drepturi de moștenire legal existente. Ar fi, de altfel, profund imoral ca legea să recunoască autorului infracțiunii de omor dreptul de moștenire asupra masei succesoriale a propriei sale victime. Ca atare, pentru motivele înfățișate, Curtea apreciază că nu poate fi reținută nici pretinsa încălcare a art. 53 și 124 din Constituție.

Mai mult, considerentele de mai sus demonstrează în egală măsură lipsa de temei a criticilor de neconstituționalitate cu referire la art. 657 și art. 658 din

Codul civil, care reglementează efectele juridice ale nedemnității.

În ceea ce privește art. 156 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă, Curtea constată că aceste dispoziții au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate. Astfel, prin decizii precum Decizia nr. 38 din 6 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 13 martie 2002, și Decizia nr. 337 din 16 septembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 929 din 12 octombrie 2004, Curtea Constituțională a respins excepția ca fiind neîntemeiată.

Cu acel prilej s-a reținut că legitimitatea constituțională a interpretării legii de către judecător derivă din dispozițiile art. 124 alin. (3), potrivit cărora „Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii”. Organul legislativ, emitent de norme juridice, poate să fie mai restrictiv, obligându-l pe judecător să fie mai apropiat de lege. Același legiuitor poate însă prefera, ținând seama de diversitatea și complexitatea relațiilor sociale, o redactare generală a legii, fără a intra în detalii, impunând judecătorului să determine semnificația concretă a normei legale în raport cu datele speței pe care o soluționează. În consecință, raportându-se la această categorie de critici, Curtea a constatat că instituirea prin lege a unei modalități sau a alteia de reglementare a procedurii de judecată în soluționarea cauzelor civile este o opțiune a legiuitorului, în conformitate cu dispozițiile art. 126 alin. (2), potrivit cărora „Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”.

Întrucât nu au apărut împrejurări noi care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale în această materie, atât soluția adoptată în deciziile menționate, cât și considerentele pe care acestea se întemeiază își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, art. 11 alin. (1) lit. A.d), precum și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 655 pct. 2 și 3 din Codul civil, precum și ale art. 111 și ale art. 118 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marian Petrișor Volintiru în Dosarul nr. 7.209/civ/2004 al Curții de Apel Craiova — Secția civilă.

2. Respinge, ca fiind neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 655 pct. 1, art. 657 și art. 658 din Codul civil, precum și ale art. 156 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de același autor în același dosar.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 13 octombrie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE****pentru modificarea art. 3 alin. (1) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 803/2005
privind stabilirea unor măsuri pentru organizarea și funcționarea
Teatrului Național „I.L. Caragiale“ din București**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Alineatele (1) și (3) ale articolului 3 din Hotărârea Guvernului nr. 803/2005 privind stabilirea unor măsuri pentru organizarea și funcționarea Teatrului Național „I.L. Caragiale“ din București, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 696 din 2 august 2005, se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 3. — (1) În subordinea Teatrului se înființează Centrul de Cercetare și Creație Teatrală «Ion Sava» ca

unitate fără personalitate juridică, a cărei organizare și funcționare se propun de către Teatru și se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

.....
(3) Programul prevăzut la alin. (2) se derulează prin intermediul Centrului de Cercetare și Creație Teatrală «Ion Sava».”

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

Ministrul culturii și cultelor,
Adrian Iorgulescu

București, 17 noiembrie 2005.

Nr. 1.409.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București,
IBAN: RO75RNCB510100000120001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea“ București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, tel./fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial“

5 948368 064522